

Η ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΣΤΗ ΛΑΪΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ: ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΡΙΟΥ

ΛΑΪΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ: ΤΑ ΔΡΩΜΕΝΑ

- Παράδοση σύμφωνα με τον ορισμό που αναφέρει Α. Κυριακίδου: «είναι ένα ύφος ζωής και ένα ήθος ανθρώπων που διαμορφώθηκε στον τόπο αυτό στη μακρά διάρκεια των αιώνων. Αυτό το ύφος και αυτό το ήθος, ουσία του πολιτισμού, παραδίδεται από τη μια γενιά στην άλλη - γι' αυτό και λέγεται παράδοση».
- «Η ελληνική λέξη δρώμενον που σημαίνει δραματοποιημένη ιερωργία τελετουργία συνδέεται ετυμολογικά με τη λέξη δράμα. Και οι δύο παράγονται από το ρήμα δρω (ενεργώ, πράττω). Τόσο στο δράμα όσο και στο δράμα έχουν μιμητική δράση».
- «Η μίμηση είναι ενέργεια και το αποτέλεσμα του μιμησθαι. Μιμητική είναι τέχνη της εκδίχωσης των συναισθημάτων, των σκέψεων και των βιωμάτων με χειρονομίες, μορφομαίους, κινήσεις, δηλαδή με εξωτερικά σχήματα.»
- Οι λέξεις «ήθη» και «έθιμα» αποτελούν ένα δίδυμο. Αν και εκφέρονται μαζί, κάθε μία έχει ένα διαφορετικό σημασιολογικό φορτίο. Όπως γράφει Γ. Μέγας : «με την λέξιν «ήθη» εννοούμε και απλώς έννοιες και αντιλήψεις, ενώ «έθιμον» σημαίνει πάντοτε πράξιν. Όταν τα ήθη δυνατόν να απαγορεύουν μίαν πράξιν, αν δεν εγκρίνουν την αντίληψιν, οποία υποκείται ως βάσις εις αυτήν. Το έθιμον τουναντίον μόνο να επιτρέπει δύναται μίαν πράξιν.»

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

- Ονομασίες του Δία : «κελαινεφής», «νεφέλιγερέτης», «υέτιος», «όμβριος».
- Όταν η ανομβρία μαστίζε τον τόπο στην αρχαιότητα οι άνθρωποι κατά τον Μάρκο Αντωνίνο παρακαλούσαν το Δία να βρέξει: «Υσος, ύσος, φίλε Ζεΰ, κατά της αρούρης και των πεδίων της Αττικής».
- Ο ιερέας του Δία πήγαινε στο πηγάδι που βρίσκονταν πάνω στο Λυκαίο, το βούτο του Δία στην Αρκαδία, που ονομαζόνταν Αγρό, και βουτούσε ένα κλωνάρι στο νερό του και το ανακινούσε. Αμέσως φάνηκε να υψώνεται καταχνιά από το πηγάδι. Δημιουργούνταν σύννεφο και έβρεξε σε όλη την Αρκαδία.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

- Κατά τους βυζαντινούς χρόνους έχουμε τη δοξασία της μοιρασιάς του νερού με το κόσκινο: «κιόν τινι κοσκίνω διαίρων των νεφών τας ωδινας».
- Αλλά και στα νεότερα χρόνια το κόσκινο μεταχειρίζονταν σε ανάλογες εκφράσεις. «Το ρίχνει με το κόσκινο» (υπονοείται το νερό) «Ο Θεός το ρίχνει με το ρεμμόνι (είδος κοσκίνου).»

Η ΠΕΡΠΕΡΟΥΝΑ

ΕΘΙΜΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΟΒΡΙΑΣ

Σε πολλά χωριά της Θράκης όταν έχει πολύ καιρό να βρέξει, έντυνον ένα κορίτσι «περπερούνα», δηλαδή το στόμα με φύλλα και ζωικά κλώδια. Το κορίτσι αυτό, μαζί με άλλα παιδιά, γυρίζει από πόρτα σε πόρτα στα πελάτα του χωριού. Οι γυναίκες του χωριού διέλλαν συνήθως ένα κορίτσι ή γυναικό κοπέλα που ήταν ορφανή, φτωχή και περιφρονιμένη. Ήταν σημαντικό το κορίτσι που θα υποδείονταν την Περπερούνα να είχε αυτές τις χαρακτηριστικά, γιατί πίστευαν ότι έτσι θα ήταν ευκολότερο να κερδίσουν την εύνοια του Θεού. Ποιά κόσμιας μεζούταν και της έρχον κανάτις με νερό. Το ίδιο έκαναν και οι νεώκορες όταν πρηνόσε έλα από τα σπίτια τους. Η κοπέλα που ήταν η Περπερούνα συμβόλιζε τη φύση και το νερό που έπεφτε στη γη από τα πρόπαν φυλάματα συμβόλιζε το νερό της βροχής που θα έρχονταν και θα έσωζε τις σοδειές. Πολλά φορές, εκτός από νερό, πετούσαν και χρίσματα ή έδωσαν αλεύρι και αλάτι, τα οποία μετά χρησιμοποιούνταν για να φτιαχτούν πίτες, που μοιραζόνταν σε όλη την κοινότητα.

Περπερούνα περπατεί, για βροχή παρακαλεί. Κόρμε, ρίξε μια βροχή μια βροχή καμπερή. Μπαρές μπαρές τα νερά λίνες λίνες τα κρασιά... κάθε κούτσουρο καλό κι κάθε στέγυ και ταγέρη, για να σκάει' ο αλευράς γιατί δεν πωλεί ακριβιά και να χρείσεται ο φτωχός μ' όλη του τη φουριά!

- <https://www.ellinismosonline.gr/el/tradition/perperouna-ena-ethimo-gia-tin-proklisi-vrohis>

ΤΟ ΕΘΙΜΟ ΤΗΣ ΜΠΑΡΜΠΑΡΟΥΣΑΣ ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ ΤΗΣ ΠΕΡΠΕΡΟΥΝΑΣ

- Στο Πέτα της Άρτας, τους καλοκαιρινούς μήνες που δεν έβρεξε και η ξηρασία κρατούσε μέχρι το Νοέμβριο, κινδύνευαν να καταστραφούν οι σοδειές και τα δέντρα. Γι' αυτό οι άνθρωποι σκαρφίζονταν αυτό το αστέιο έθιμο για να συγκινήσουν το Θεό να στείλει βροχή. Ένας άνθρωπος ντυνόταν με πρασινάδες από ψάδες, φτέρες, μυρτιές και ότι άλλο διαθέσιμη η φύση. Μετά τον έδεσαν με ένα σχοινί και τον γυρίαν στις γειτονιές του χωριού. Το νερό που έρχονταν πάνω στις φτέρες της «Μπαρμπαρούσας» (έτσι ονομάζαν το μασκεμένο άνθρωπο) συμβόλιζε το νερό της βροχής που θα έπεφτε για να ποτίσει τα δέντρα και τις καλλιέργειες των κατοίκων.
- «Μπαρμπαρούσα περπατεί το Θεό παρακαλεί για να ρίξει μια βροχή μια βροχή καλή καλή για να γίνοντε τα στάρια να γεννίσουνε τ' αμάρια»
- Πηγή: <http://micro-kosmos.uoa.gr>

ΣΧΕΣΗ ΑΝΘΡΩΠΟΥ - ΝΕΡΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

- Η έντονη φυσιολογία στο δημοτικό τραγούδι εμπνέει τον σεβασμό προς τη φύση και υποδηλώνει την εσωτερική αναγκαιότητα του ανθρώπου για την αρμονική του συνύπαρξη με τον φυσικό του χώρο (Καταστασία Μένιου, 2005:335-349).
- Η φύση αποτέλεσε για τον άνθρωπο σημείο αναφοράς. Στο ύμνο της φύσης όπως το νερό έγιναν σύμβολα της καθημερινότητας του (Ρίζου & Ριζοπούλου, 2004), και τα μετέφερε με πολλαπλούς συμβολισμούς στα τραγούδια του.

- Το ελληνικό δημοτικό τραγούδι αποτελεί έναν ιδιαίτερο κλάδο μέσα στη νεοελληνική ποίηση, εξαιρετικά πλούσιο και σημαντικό από πολλές απόψεις, καθώς αντιπροσωπεύει τον κλάδο με τη μεγαλύτερη παράδοση, αποτελεί μια τέχνη συγκροτημένη με εκφραστική αμεσοτητα ενώ ταυτόχρονα διαθέτει τη συσταρισμένη εμπειρία μιας αδιάσπαστης πολιτισμικής συνχέιας. Εκπροσωπεί την πιο γνήσια πηγή του νεοελληνικού λαϊκού και αποτελεί την πιο αυθεντική έκφραση της ελληνικής λαϊκής κουλτούρας (Κασιφωμένος 1996:18).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βαρβούνης Μ. Γ., Δρώμενα: Σύγχρονα μέσα και τεχνικές καταγραφής τους, Κέντρο Λαϊκών Δρωμένων Κομοτηνής, Διεθνές Συνέδριο, Κομοτηνή 1996, σελ. 26-9
 Λέτσας Α., Μυθολογία της Γεωργίας, τομ. Ι, Θεσ/νίκη 1949, σελ. 319-321
 Nilsson M.P., Ιστορία της αρχαίας ελληνικής θρησκείας, (Μτφ. Παπαθωμπούλου Αικ.), εκδ. Παπαδήμα, Αθήνα 1997, σελ 101
 Rogoff, B., Moore, L., Najafi, B., Dexter, A., Correa-Chávez, M. et al. (2007). Children's development of cultural repertoires through participation in everyday routines and practices. Handbook of socialization: theory and research (pp. 490 - 515). Guilford Press: New York.
 Nagel, J. (1994). Constructing ethnicity: creating and recreating ethnic identity and culture. Social Problems, 41(1), 152-176.
 Πούχγερ Β., Λαϊκό θέατρο στην Ελλάδα και στα Βαλκάνια, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 1989, σελ. 17-18 20 ό.π., σελ. 19

ΤΟ ΕΘΙΜΟ ΤΗΣ ΠΙΠΕΡΙΑΣ

- Το έθιμο της «Πιπεριάς» τηρούνταν στην Κύμη της Εύβοιας και γινόταν το καλοκαίρι, να να βρέξει και να ποτιστούν τα διασημένα καλαμπόκια. Το πρωί, πριν σκάσει ο ήλιος, ντύονταν μια γυναίκα του χωριού «Πιπεριά», δηλαδή την τούλιον με ανδρικές ανωμαίτες. Μετά, δένονταν στη μέση της μια μακριά κόκκινη λιάνη. Στην άκρη του λαιμοφάρου δένονταν ένα μεγάλο κούβανο προβατίνος, το οποίο ακούεται καθώς η γυναίκα περπατάει. Στο μεταξύ έχουν μαζευτεί όλοι οι χωριανοί, άντρες, γυναίκες και παιδιά γύρω της. Ο γερνότερος του χωριού φέρνει μια μεγάλη λεκάνη με νερό και πρώτος παίρνει νερό με τη χούφτα του και κατόβρεχει τη γυναίκα που είναι ντυμένη «πιπεριά»

<http://aristoliomaths.weebly.com/pialpharhoaiphadelta972sigmaepsiloniotasigmaf904thetiotatmaulpha.html>

ΤΟ ΤΑΙΣΜΑ ΤΗΣ ΒΡΥΣΗΣ ΤΟ ΑΜΙΛΗΤΟ ΝΕΡΟ

- Στα χωριά της Κεντρικής Ελλάδας τα μεσάνυχτα της παραμονής των Χριστουγέννων γίνεται το ονομαζόμενο «τάισμα της βρύσης». Οι κοπέλες πηγαίνουν στις βρύσες του χωριού και τις αλείφουν με βούτυρο και μέλι, με την ευχή, όπως τρέχει το νερό, να τρέχει και η προκοπή στο σπίτι κι όπως γλυκό είναι το μέλι, έτσι γλυκιά να είναι η ζωή τους. Επιστρέφοντας στο σπίτι έφεραν το καινούριο νερό, φροντίζοντας σε όλη τη διαδρομή να μείνουν σιωπηλές. Το νερό αυτό, που ονομάζεται άκραντο ή αμιλιχτο, ράντιζαν τα σπίτια.

https://www.autotriti.gr/touring/news/data/ekdromes/144400_28314.asp

ΤΟ ΚΑΛΑΝΤΟΝΕΡΟ ΈΝΑ ΠΟΝΤΙΑΚΟ ΕΘΙΜΟ

Λίγο πριν από τα μεσάνυχτα της Πρωτοχρονιάς, γυναίκες με διάφορα όπλα στα χέρια (σοουφάρι, γλυκίσιαρα, φρούτα, αλάτι) επισκέπτονταν την βρύση «καλά» και το χωριό και τα ανακινούσαν λέγοντας την ευχή: «Καλάντια και καλά καρδιά πάντα και του χρόνου... Τότε σκεφής έπαιρναν το καλάντιονόντο. Πίστευαν πως η ροή του νερού πάνω στην ελλαγή του χρόνου σταματούσε για λίγο. Αν σ' αυτή τη μοιρασιά αφα βρισκόταν κάποιος και έβλεπε το φανόμαρο, τον θεωρούσαν τζαζρό και ο,τι ζήτηση σαν επιθυμία θα το έβρισκε. «Ελάτρωσαν σε μαρμάρε ε, γίνονταν οι επιθυμίες του πραγματικότερα. Το νερό αυτό που το θεωρούσαν αγαθισμένο, το φέραν στο σπίτι, επάνω όλοι από λίγο και με το υπόλοιπο ράντιζαν το σπίτι, την αυλή, τα ζώα και τα χωράδια.

Παίρνοντας κανείς νερό δεν έπεφτε να γυρίσει να δει πίσω του γιατί διαφορετικά αρρωσταίνει φυσικά (παθών', βιάθκεται, αχαράτα). Το καλάντιο της βρύσης γινόταν ιδιαίτερα από τις κλεισμένες κοπέλες. Το βρόδο της Πρωτοχρονιάς προέφεραν στο «παράδ» στην κηνη - Πρωτοχρονιάς διάφορα φρούτα και ιδίως μήλα. Δεν ανταπόδοση περίμεναν από τη Μάισσα της βρύσης την «Παροβόνα» γ' ανοσία την τέλη τους: «Άμον γ' ανοσία το παράδ', γ' ανοσία η τήση μ' ο άμον το τρέξ' το νερό να τρέξ' και ευλόια». Τα ελάτρωσε παλιόκαιρο του χωριού κερφοφολακτούσαν οι όταν έβριγαν οι κοπέλες, πληθάναν στη βρύση κι έριγαν τα φρούτα. Αυτός που έριγα το μίλο της σκεκρμένης κοπέλας, θα την τρανιόταν και θα την παντρεύονταν γιατί επεννοούσαν κάποιος μαργές θανάτος κατά την Ποντιακή λαϊκή δοξασία και πίστη:

http://enaasteri.blogspot.com/2017/01/blog-post_1.html

Ανάθεμα π' εκρέμωζεν το μίλλον στο πεγάδιον, Το μίλλον είχαν φάρμακον και το πεγάδ' μαείας, Μαεύ' εμέν, μαεύ' κι εσέν, μαεύ' τοι δυς εντάμαν, Η κομ' μαεύ' ελλενικά, ρωμαίκα παλικάρια...

Το ράντισμα του δρόμου του ταξιδιώτη

- Στα πιο γνωστά έθιμα με το νερό που γίνονται στην χώρα μας συγκαταλέγεται και το ράντισμα νερού στο δρόμο ενός ταξιδιώτη. Η ριμή λίγυ νερού προς τον δρόμο/κατεύθυνση ενός ατόμου προτού ξεκινήσει το ταξίδι του θεωρείται ότι θα προσφέρει ένα ταξίδι δίχως εμπόδια και επιπλοκές, όπως ακριβώς ο τρόπος που ρέει το νερό.

<https://emelia.gr/index.php/blog-emfialomeno-nero/item/106-ellinikew-paradoiseis-kai-ethima-me-to-nero>

ΚΛΗΔΟΝΑΣ: ΑΝΑΜΜΑ ΦΩΤΙΑΣ ΚΑΙ ΑΜΙΛΗΤΟ ΝΕΡΟ

- Ο κλήδονας (αρχαία Ελληνικά Κληδών = οϊωνός) είναι ένα έθιμο που λαμβάνει χώρα στις 24 Ιουνίου, του Αγ. Γιαννιού. Δύο παιδιά, όχι ορφανά, αμιλήτα παίρνουν νερό (αμιλήτο νερό) από τρεις βρύσες και το ρίχνουν στο δροχείο, στο οποίο όλοι συμμετέχουν στο έθιμο ρίχνουν δαχτυλίδια, σκουλαρίκια, χάντρες κ.λ.π. Σκεπάζουν το δοχείο με κόκκινο πανί και το πρώι ανοίγουν τον κλήδονα τραγουδώντας και βγάζοντας απ' το δοχείο ένα – ένα τα αντικείμενα που είναι μέσα. Ανάλογο με το τραγούδι που ακούγεται, όταν το κάθε αντικείμενο βγαίνει απ' τον κλήδονα, φανερώνεται και η τύχη του ιδιοκτήτη του. Άλλωστε πιστεύεται ότι το νερό έχει στενή σχέση με την μαγική και ότι από τα νερά αναβλύει η προφητική ικανότητα. Ύστερα τα κορίτσια τραγουδούν στους δρόμους σχετικά τραγούδια:
- Κόρμε με τα' άστρα κίνισαν στη θρύση για να πάνε, να πάρ' αμιλήτο νερό, στον κλήδονα να πάνε. Αι-Γιάννη Κληδονάρη, που της μοιράς δίνεις χάρη, που της μοιράς δίνεις χάρη, Αι-Γιάννη Κληδονάρη.
- http://waterfoutraki.blogspot.com/2013/05/blog-post_2245.html

ΟΙ ΜΑΝΤΙΝΑΔΕΣ ΤΟΥ ΚΛΗΔΟΝΑ

- Ανοίξτε τον Κλήδονα ε' Αι Γιαννού τη χάρη κι από ζώ' μίλο κλώμασε ρέει να το πάρει
- Ανοίξτε τον Κλήδονα να βρωί με τη μίλη, να δούσε ποιά όμοια μέσα είναι κλωμαρικές.
- Βρωίτε το μίλο ε' άρρατος του πρώτου μας, λήφθη του πρώτου μας σ'απόσταση στα δούλα και στο γένη.
- Ανοίξτε τον Κλήδονα να βρωί με τη μίλη με τ' άνθη να βρωί σ'οργός βρωίλεις που μ' έβλεπε στα πόδια.
- Ανοίξτε τον Κλήδονα να βρωί και τ' αμύλαθινα να θυ ενί' το' άνθη μου γιατί τό' χω μαρούσι.
- Ανοίξτε τον Κλήδονα ε' Αι Γιαννού τη χάρη να πάρω για το μίλο μου κι να το παίξω.
- Πού' τονος ούός που' τονος προσήει ποιά' τονος ε' Άρρο Κλήδονος ε' ε' άθεσε τα μάθη μου και πως θα τα τονος.
- Στέφανε βασιλί, σερνάει ποιά, σερνάεις κωμαρική τον κλώμασε το σερνάει δε τονος νεροπινέτο.
- Στέφανε ποιά' ε' Αι Γιαννού με χάρη θα μου κλώμα τον κλώμασε και χάρη και χάρη κεφάλη μου ποιά.
- Στέφανε ποιά' ε' Αι Γιαννού με χάρη θα μου κλώμα τον κλώμασε και χάρη και χάρη κεφάλη μου ποιά.
- μίλο ε' αμιλήτο νερό που στο κούρτορι έχω
- Ας πια ε' αμιλήτο νερό με μένε με μου βαυτα, για να της λείω σ' αμάρια μέγε με εμπαρτοσι.
- Τα μάρμαρα μένοντα στον Κλήδονα με χάρη, να να προβήλουν ποιά με ποιά θα γίνοντε άμυρα
- Ανοίξτε τον Κλήδονα να βρωί χροιά βρωίλεις
- Τον κλώμασε και χάρη με βρωίς σερνάεις
- Μίλο βρωί στον κλήδονα να θα το μίλο μου Αι Ιωάν, και σ'αποστάση τον κλώμασε μου

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΠΙΠΕΡΙΑΣ

- «Πιπεριά, πιπεριά γλυκιά ροδιά γρήγορα στον Αη Λια! Κι ο Αη Λιας στον ουρανό για να ρίξει ο Θιός νερό για τα στάρια, για τα κρθάρια για τ' φτωχού τα παρασπόρια. Κάθε στάχυ και πινάκι και χειρόβολο δεμάτι. Αυλάκια-αυλάκια το νερό γούρνες-γούρνες το κρασί γεωργός με το τσαπί!»

Η ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ ΣΤΗ ΣΚΟΠΕΛΟ

- Την πρωτοχρονιά η νοικοκυρά θα πάει στη βρύση μ' ένα κανάτι να το γεμίσει νερό και θα επιστρέφει σπίτι. Στην είσοδο του σπιτιού θα βάλει κάτω ένα ρόδι το οποίο και θα πατήσει. Με αυτό δηλώνεται το άνοιγμα προφανώς την καλοτυχίας με την πρώτη του νέου έτους.
- Πριν μπει στο σπίτι θα αναφωνήσει «Καλημέρα σπίτι». Στη συνέχεια εισέρχεται στο σπίτι με πρώτο το δεξί της πόδι και χώνει το νερό στις τέσσερις γωνίες του σπιτιού λέγοντας: «Όπως τρέχει το νεράκι έτσι να τρέχει και το καλό στο σπίτι μας».

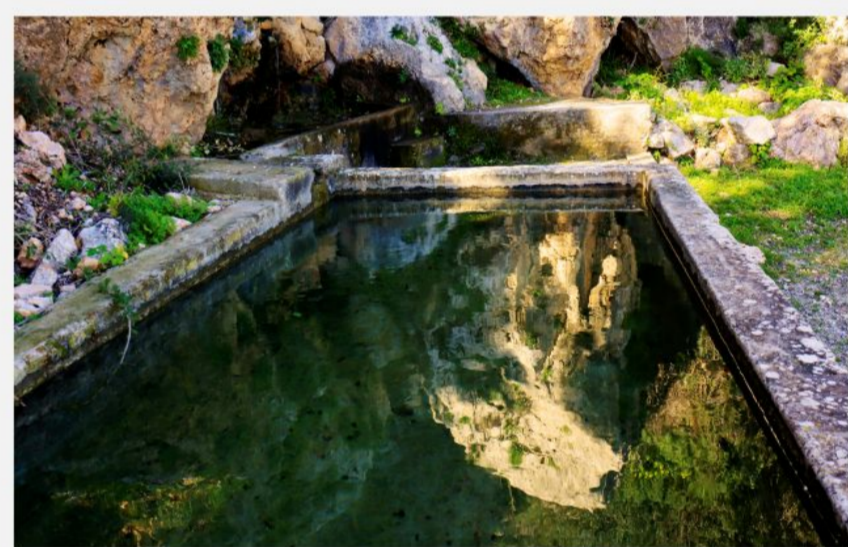

<https://schoolpress.sch.gr/igymkorinouth/?p=801>

Η ΣΤΕΡΝΑ ΤΗΣ ΜΑΝΗΣ

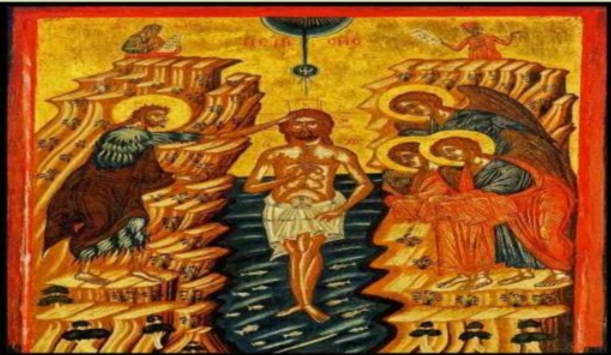
Το σημαντικότερο της μανιάτικης προίκας ήταν η στέρνα. Η «γλιστέρνα» όπως την έλεγαν, γιατί το νερό ήταν στην παλιά Μάνη ο Θεσσαυρός. Περισσότερο και από τα κτήματα και από τα σκουτία και ... πολλές φορές και απ' αυτή την ίδια τη φύση!!!

<http://www.mani.org.gr/ithi/gamos/gamos.html>

Ο αγιασμός των υδάτων τα Θεοφάνια

Βασική τελετουργία των Θεοφανίων είναι ο «αγιασμός των υδάτων» με τη καθάριση του Σταυρού κατά μίμηση της Βάπτισης του Θεοανθρώπου. Στην ελληνική εθιμολογία ο Αγιασμός έχει και την έννοια του καθαρισμού, του εξαγνισμού των ανθρώπων καθώς και της απαλλαγής του από την επήρεια των δαιμονίων.

Μετά την ακολουθία του Αγιασμού των υδάτων το νερό θεωρείται αγιασμένο και ο ιερέας ραίνει με αυτό τους πιστούς και το χώρο είτε με ένα κλωνάρι βασιλικού είτε με ειδικό σκευός, την αγιαστούρα. Μετά την ακολουθία οι πιστοί συνηθίζουν να γεμίζουν με το αγιασμένο νερό δοχεία που έχουν μαζί τους και τα φέρνουν σπίτι τους και είτε το πίνουν είτε το φυλάσσουν.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Η μεταμφίση με πρασινάδες, φύλλα και λουλούδια σχετίζεται με την αναζωογόνηση της βλάστησης και το νερό.
- Στο διάστημα των αιώνων τα έθιμα, είτε αντέχουν στις μεταβολές, είτε αλλάζουν, κρατώντας πάντα τον κεντρικό πυρήνα τους.
- Μία από τις αιτίες των δρωμένων μπορεί να θεωρηθεί φόβος του ανθρώπου απέναντι στη φύση και στο θείο.
- Τα δρώμενα συνήθως συνοδεύονται από επωδούς
- Το έθιμο της περπερούνας συναντιέται σε διάφορες περιοχές και χώρες, γεγονός που καταδεικνύει τη σημασία του νερού και την εξάπλωση των εθίμων.

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΕΛ ΡΙΟΥ 30/03/2024

ΓΕΩΡΓΙΟΥΛΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ, Α2, ΓΚΟΤΣΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, Α2, ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ, Α2, ΖΕΡΒΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, Α2, ΣΤΕΛΛΑΚΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ, ΤΖΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, Α2, ΤΙΜΠΕΛΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ, Α2

Υπεύθυνοι καθηγητές: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΥ ΑΡΓΥΡΟΥΛΑ, ΠΕ02, ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ ΘΕΑΝΟ, ΠΕ02